

**ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆ:
ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲರುವ ಭಾಷಾ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು
ನಿವಾರಿಸುವ ಬೋಧನಾ ಮಾರ್ಗಗಳು**

- ಶ್ವೇತಾ ಸಿನ್ಹಾ

ಸಾರಾಂಶ: ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಭಾಷಾ ಬೋಧಕಿಯಾಗಬಹುದು. ಅಂಥವರು, ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ಸಂರಚನೆ ಮತ್ತು ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರಾಗಿ ಭಾಷಾತರಗತಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಬಹುಭಾಷಿಕತೆಯ ಮಹತ್ವವೇನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೇನು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಬಹುಭಾಷಿಕ ತರಗತಿ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳೂ ಇವೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳು: ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಉಪಭಾಷೆ- language and dialect, ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸಂರಚನೆ- nature and structure of language, ಬಹುಭಾಷಿಕತೆ- multilingualism, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ- language and power, ಮಗುವಿನ ಭಾಷೆ- child's language, ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಮಾತೃಭಾಷೆ- mother tongue as a resource, ಸಾಮ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸ- similarities and differences, ಭಾಷಾಪೂರ್ವಗ್ರಹ- language bias.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ: ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ

ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ ಕುರಿತಂತೆ ಕೆಲವು ಬಗೆಯ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಲೇಖನವು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ, ಇಂತಹವುಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಏಳರ ವಯಸ್ಸಿನ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಈ ಲೇಖನವು ಶಿಕ್ಷಕರು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಬೋಧನಾಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿಯ ಪಾತ್ರ

೧ ರಿಂದ ೮ನೇ ತರಗತಿವರೆಗಿನ 'ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ'ವು ಭವಿಷ್ಯದ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗದು. ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಗುಣವೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳು ಮಾನವತೆಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅವರ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬರಬಾರದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಅವರು ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಅದು ಕಾಣಿಸಲೇಬಾರದು.

'ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ' ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಭಾಷಾ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳು

ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಶಿಸುವಾಕೆ, ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದವಿ ಅಥವಾ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು: ಯಾಕೆಂದರೆ, ತಾನೆಂದೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ, ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಅಧ್ಯಯನವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನವು ನಮ್ಮನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸಂರಚನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಂತ ಬಹುಭಾಷಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಭಾಷೆಗಳು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಯಾವುದೇ ಉಪಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಈ ಮುಂದಿನ

ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ: ಉಪಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಕರಣವಿಲ್ಲ, ಸಾಹಿತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಲಿಪಿಯಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಜನ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ..., ಹೀಗೆಲ್ಲ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದಾಗ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಉಪಭಾಷೆಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಅಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಅದು ರಾಜಕೀಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರು, ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದು 'ಭಾಷೆ' ಎಂಬ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ವಿವಿಧ ಮಾತಿನ ಭಾಷೆಗಳು 'ಉಪಭಾಷೆ' ಎಂಬ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಗಳಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು, ಕ್ರಮೇಣ, ತರಗತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯೂ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಷ್ಟೇ ಶ್ರೀಮಂತವೂ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವೂ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅದರೊಂದಿಗೆ ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಶಿಕ್ಷಕಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರು ವರ್ಷದ ಮಗುವೊಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ, ತನ್ನ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ, ಶಾಲಾ ಕಲಿಕೆಯ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅನೇಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಾಹಿಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಕಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಆದರೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ನಾವು ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಗುವಿಗೆ ತನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿಲ್ಲ ಎನಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಮಗುವಿಗೆ ತಾನು ಕಳೆದುಹೋದಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಾನು ಪರಕೀಯ ಎಂಬ ಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಯನ

ಈ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನವದೆಹಲಿಯ ಮೂರು ಎಂಸಿಡಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಏಳು ವಯಸ್ಸಿನ ಇನ್ನೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ನಡೆಸಲಾಗಿತ್ತು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ, ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ

ಬೋಧಿಸಿದಾಗ, ಅಂತಹ ವಿವಿಧ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಈ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಂಗಡನೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕೋಷ್ಟಕ-೧ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು:

ಕೋಷ್ಟಕ-೧. ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪು/ಮಾ.ಭಾ.

ಎ. ದೆಹಲಿ ಹಿಂದಿ ಮಾ.ಭಾ.ಯವರು	೭೦
ಬಿ. ಪಂಜಾಬಿ ಮಾ.ಭಾ.ಯವರು	೪೦
ಸಿ. ಹರಿಯಾನಿ(ಜಾಟು) ಮಾ.ಭಾ.ಯವರು	೪೫
ಡಿ. ಬಿಹಾರಿ ಹಿಂದಿ ಮಾ.ಭಾ.ಯವರು	೩೦
ಇ. ಇತರೆ ಮಾ.ಭಾ.ಯವರು (ಬಂಗಾಳಿ, ಒರಿಯಾ, ತಮಿಳು)	೧೫

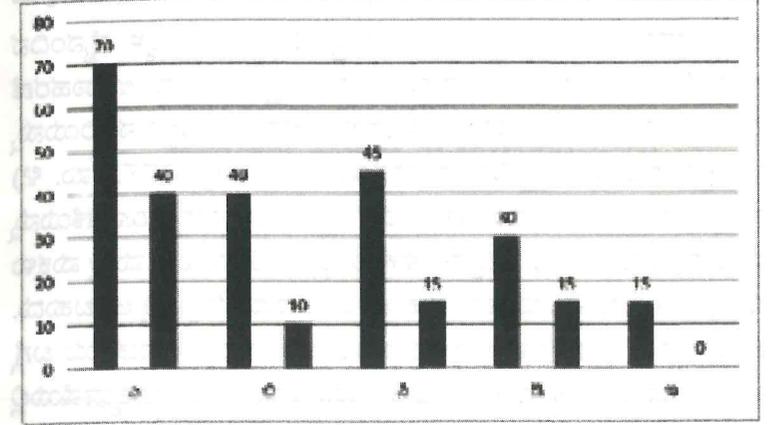
ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾದ ವಿವಿಧರೀತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಅಂಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಐದು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕೋಷ್ಟಕ-೨ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಐದು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ I, II, III, IV, V ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೨. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ

ವಿಭಾಗ	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
I ಅತ್ಯುತ್ತಮ	೧೦
II ಉತ್ತಮ	೩೦
III ಮಧ್ಯಮ	೪೦
IV ಸಾಧಾರಣ	೭೦
V ಕಳಪೆ	೫೦

ಮೊದಲ ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳ ೮೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ, ಎ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ೪೦, ಬಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ೧೦, ಸಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ೧೫, ಡಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ೧೫ ಮತ್ತು ಇ

ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು (ಗುಂಪು ವಿಂಗಡಣೆ ಕೋಷ್ಟಕ-೧ನ್ನು ನೋಡಿ). ಇದನ್ನೇ ಗ್ರಾಫ್ ಮೂಲಕ (ಚಿತ್ರ ೧ರಲ್ಲಿಯಂತೆ) ತೋರಿಸಿದಾಗ ಈ ಫಲಿತಾಂಶವು ಕಣ್ಣುತೆರೆಸುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ ೧: ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ

ಈ ಮೇಲಿನ ಗ್ರಾಫ್‌ನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು ತುಂಬ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ ಗುಂಪು 'ಎ' ಮತ್ತು 'ಡಿ'ಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಗುಂಪುಗಳ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೫೫ರಿಂದ ಶೇ. ೫೦ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಧ್ಯಮದಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮದವರೆಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ಕಳಪೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ ಗುಂಪು ಇ, ಈ ಗುಂಪಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಮೊದಲ ಮೂರೂ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ, ಯಾರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಹಿಂದಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ, ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿತ್ತೋ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಬೋಧನಾ

ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹುಡುಕಬಹುದು. ಆ ರೀತಿಯ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ:

(ಎ) ಶಾಲೆಯ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವುದು

ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಬೋಧಿಸುವ ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳು ಮಕ್ಕಳ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡಬೇಕು. ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ(ಕಚ್ಚು, ೧೯೯೨ ಪು. ೪) ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಶುರುಮಾಡಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಕ/ಕಿರುರು ತಮ್ಮ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ವೇಳೆ, ತಮ್ಮ ಮಾತುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಪದಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಆಡಬಹುದು. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ, ತಾವು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರವರ ದಿನಚರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷಾ ಪೂರ್ವಗ್ರಹದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಲು ಆಗದಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಅವರಿಗೆ ಖುಷಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕತೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಬೇಕಾದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

(ಬಿ) ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಅವಕಾಶಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ

ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಲಗ್ನತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬಲ್ಲದು. ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಸುತ್ತ ಇರುವ ತಮಾಷೆಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪರಿಚಿತತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು, ಸ್ಥಾನಮಾನ ಗಳಿಸಲು, ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು, ಹೀಗೆ. ಇಬ್ಬರು ಹಿಂದೀ ಭಾಷಿಕರ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆಯುವ ಈ ಮುಂದಿನ

ಒಂದು ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ- ಒಬ್ಬರು ಬಿಹಾರೀ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಡೆಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಮಾತಾಡುತ್ತ ಇರುತ್ತಾರೆ.

- /ಹಮ್ ಕೋ ಭೂಕ್ ಲಗಾ ಹೈ/ (ಬಿಹಾರಿ ಹಿಂದಿ)
- (ನಮಗೆ ಹಸಿವಾಗಿದೆ.)
- /ಔರ್ ಕಿಸ್ ಕೋ ಭೂಕ್ ಲಗಾ ಹೈ/ (ದೆಹಲಿ ಹಿಂದಿ)
- (ಇನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಹಸಿವಾಗಿದೆ?)
- /ಹಮ್ ಕೋ ಕಿಸೀಕೋ ನಹೀ/ (ಬಿಹಾರಿ ಹಿಂದಿ)
- (ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ.)
- /ತೋ 'ಮುಜ್ಜೆ' ಬೋಲೋ 'ಹಮ್ ಕೋ' ನಹೀ/ (ದೆಹಲಿ ಹಿಂದಿ)
- (ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಅಂತ ಹೇಳು, ನಮಗೆ ಅಲ್ಲ.)

ಈ ರೀತಿಯ ಭಾಷಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಒಂದು ಬಹುಭಾಷಾ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧಮಟ್ಟದ ಭಾಷಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳು ಗಮನಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗಿರುವ ಸಾಮ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆನಂದಿಸಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸಶಕ್ತರಾದ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರ ಅಸ್ಮಿತೆಯನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. (ಕೌರಿ, ರೇಬೌಲ್ಡ್ ಅಂಡ್ ಸಲೀಮ್, ೨೦೧೨).

ಹಾಸ್ಯವು ಮನುಷ್ಯರ ಬದುಕಿನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗದಂತೆ ಇರುವ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವ ಅದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಇರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶವೇ ಆಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಪ್ರಪಂಚಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕೆಲವೇ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. (ಕ್ರೂರ್, ೧೯೯೬: ಟ್ರಿಚಿನ್ ಬರ್ಗ್, ೧೯೭೯). ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬೋಧನಾ ತಂತ್ರಗಳು, ತರಗತಿ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಸಕ್ತರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು

ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಬಹುಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆಯುಳ್ಳ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಂತೂ, ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ತರಗತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲದೆ, ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಬಹುಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚರ್ಚಿಸೋಣ.

(ಸಿ) ಭಾರತದ ಬಹುಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆಯನ್ನೇ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಭಾರತವು ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಬಹು ಜನಾಂಗಗಳ ಸಮ್ಮಿಳನವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯು ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ದ್ಯೋತಕವೇ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃಭಾಷೆಗೂ ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಜಾಗಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಾವು ಬಂಗಾಳಿ, ಹಿಂದಿ, ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಬಹುಭಾಷಿಕ ತರಗತಿಯೊಳಗಿನ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

- ಆಮಿ ಜೋಲ್ ಖಾಯಿ(ಬಂಗಾಳಿ)
- (ನಾನು ನೀರು ಕುಡೀತೀನಿ)
- ಜಲ್ ಖಾಯ್ ನಹೀ, ಪೀ(ಹಿಂದಿ)
- (ನೀರು ತಿನ್ನಬೇಡ, ಕುಡಿ)
- ಬಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಯಿ ಎಂಬ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ತಿನ್ನಲು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯಲು ಎರಡಕ್ಕೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯಂತೆ) ಪದಗಳಿವೆ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸೆರಿ, ನಾನ್ ಜಲಂ ಕುಡಿಕರಿನ್(ತಮಿಳು)
- (ಸರಿ, ನಾನು ನೀರು ಕುಡೀತೀನಿ)
- ಕೌನ್ ಸಾ ನಾನ್ ಜಲ್‌ಗಯಾ(ಹಿಂದಿ)
- (ಯಾವ ಬಗೆಯ ರೊಟ್ಟಿ ಸೀದೋಯ್ತು?)

ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ರೀತಿಯ ಗೊಂದಲದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ತರಗತಿ ವಾತಾವರಣವು ತಿಳಿಯಾಗಿ,

ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬಹುದು. ಅಂಥಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಮಕ್ಕಳು ಇತರ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಕಲಿಯುವವರಿಗೂ ಕಲಿಸುವವರಿಗೂ, ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅರಿವಿನ ಕ್ಷಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಉಪದೇಶಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಾಡಿತೋರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ

ಹಿಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಬಹುಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಸಿದ ಚರ್ಚೆಯ ಅನಂತರ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಭಾಷಿಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತರುವುದು ಕಷ್ಟವೇನಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತಾವೂ ಮಾತನಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅವರ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದಷ್ಟೆ ಆಗಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ಈ ಗುರಿ ತಲಪಿದರೆ, ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆ ಬಹಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಆಕಾರಕೊಡುವ ಅಗಾಧ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ, ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾದುದೂ ಆಗಿದೆ. ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಒಂದು ಅಂತರ್ಗತವಾದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ಮಗುವಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಘಾಸಿಯಾಗದಂತೆ ಬಹಳ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ, ಮಾತಿನ ಭಾಷೆಯು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಮಾಧ್ಯಮವೂ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೊದಲಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರುಮ್ಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಅನಂತರ, ಹೊಸ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬಲ್ಲ ಹೊಸ ಎತ್ತರಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಕಲಿಕೆಯು ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕುರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನೆಗಳು:

1. Agnihotri, R K & Khanna, A. L. (1977). *Problematizing English in India*. New Delhi: Sage Publications.
2. Kachru, Braj B (1982). *The other tongue: English across cultures*. U.S.A.: University of Illinois Press.
3. Khoury, K, Raybould, S & Salim, L (2012). *Sensing humour in English*. London: Macmillan Education.
4. Krashen, S (1985). *The input hypothesis: Issues and implications*. California: Laredo Publishing Co.Inc.
5. Kruger, A (1996). *The nature of humour in human nature: Cross-cultural commonalities*. *Counselling Psychology Quarterly*, 9, 235-41.
6. Trachtenberg, S (1979). *Joke telling as a tool in ESL*. *TESOL Quarterly*, 13, 89 - 99.
7. Vygotsky, L S (1986). *Thought and language*. Cambridge: MIT Press.

* * *

ಚಿಂತನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

೧. ಮಾತೃಭಾಷೆ ಒಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಅಥವಾ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
೨. ಬಹುಭಾಷಿಕ ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಲಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
೩. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?
೪. ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು?

ಶ್ಲೇಷಾ ಸಿನ್ಹಾ: ಅವರು ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಂದ್ರ, (ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್), ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಶಾಲೆ, ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ದೆಹಲಿ-೧೧೦೦೬೨, ಇಲ್ಲಿಂದ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪಿಎಚ್.ಡಿ., ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. apna1982@gmail.com

ಅನುವಾದ: ನಾಗಮಣಿ ಎಸ್.ಎನ್ / ಪರಿಶೀಲನೆ: ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಟ್

ಮೂಲ: *Language and Language Teaching*, Volume 1 Number 2 Issue 4 July 2013.

